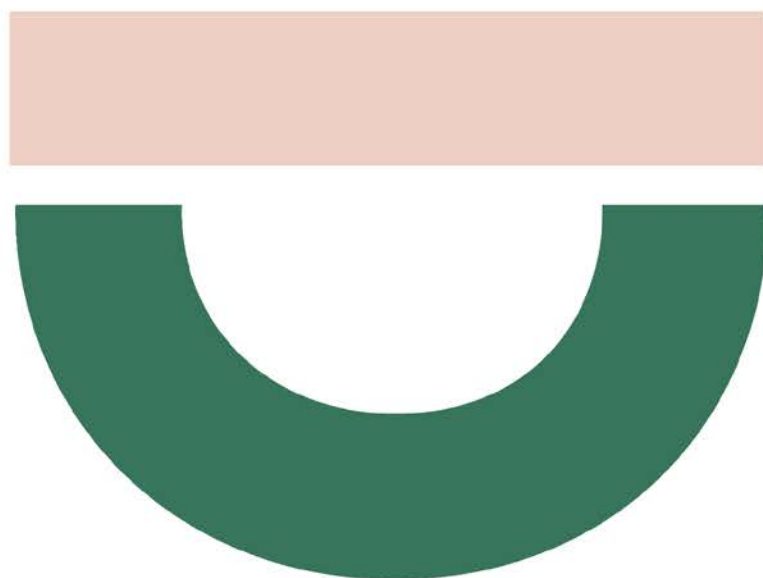

PalliSupport
Zorgpad

Datum: februari 2018
Email: pallisupport@amc.nl
Projectleiding: drs. I. (Isabelle) Flierman
prof. dr. B.M. (Bianca) Buurman
prof. dr. D.L. (Dick) Willems
M.J. (Mariska) Laros MMI

PalliSupport

Iedere oudere patiënt met een palliatieve zorgbehoefte moet verzekerd zijn van goede palliatieve zorg op de juiste plaats, het juiste moment en door de juiste zorgverlener.

PalliSupport richt zich op het verbeteren van de zorg voor oudere patiënten (65+ jaar) met een palliatieve zorgbehoefte die acut in het ziekenhuis zijn opgenomen. Het project heeft de volgende doelstellingen:

- Het verbeteren van de continuïteit van zorg;
- Het verminderen van het aantal ongeplande ziekenhuisopnames;
- Het faciliteren van zorg die aansluit bij de levenseindevoorkeuren, in het specifiek de voorkeursplaats van overlijden.

Om deze doelstellingen te bereiken wordt in dit project een transmuraal zorgpad voor oudere patiënten in het laatste levensjaar, geïmplementeerd. Centraal in het zorgpad staan de behoeftes van de patiënt en diens mantelzorg(s). Het zorgaanbod wordt hierop afgestemd door een intensivering van de samenwerking tussen generalistische zorgverleners uit de eerste- en tweede lijn en een transmuraal palliatief team (TPT).

Het kwaliteitskader palliatieve zorg

Het Kwaliteitskader palliatieve zorg in Nederland beschrijft - uitgaande van de waarden, wensen en behoeftes van de patiënt en naasten - waar palliatieve zorg aan moet voldoen. Het kader is geautoriseerd door vertegenwoordigers van patiënten, zorgverleners en zorgverzekeraars. Essentiële onderdelen van het kader zijn:

- Markering;
- Proactieve zorgplanning;
  - Individueel zorgplan
  - Effectieve communicatie
  - Gezamenlijke besluitvorming
- Coördinatie en continuïteit van zorg (incl. nazorg);
- Deskundige zorgverleners;
- Mantelzorg.

PalliSupport draagt bij aan de invoering van deze belangrijke elementen uit het kwaliteitskader voor een specifieke doelgroep.

Onderzoeksproject PalliSupport

Het onderzoeksproject PalliSupport wordt uitgevoerd binnen het Consortium Palliatieve Zorg Noord-Holland & Flevoland en is gesubsidieerd vanuit het ZonMw programma Palliantie. Voor het project is een zorgpad ontworpen dat in de regio zal worden geïmplementeerd en geëvalueerd door middel van een randomized controlled trial studie.

Huidige zorgtraject

Patiënten in de laatste levensfase hebben vaak de voorkeur om hun laatste maanden thuis door te brengen. Ondanks deze wens ondergaan 67% van de ouderen in de laatste drie maanden nog verschillende transitieën tussen zorgsettings, waarbij het meestal gaat om een overgang van en naar het ziekenhuis. Deze transitieën zijn belastend voor de patiënt en zijn van invloed op de plaats van overlijden; van alle ouderen overlijdt 25% thuis, de overige ouderen overlijden in het ziekenhuis (35%) of het verpleeghuis (35%), terwijl de meesten bij voorkeur thuis zouden willen overlijden.

Zorgpad

PalliSupport is een transmuraal palliatief zorgpad waarin eerste en tweede lijn beter met elkaar samenwerken. Een zorgpad waarin de patiënt centraal staat. De palliatieve zorg ligt bij de generalistische zorgverlener. In de eerste lijn zijn dat de huisarts en wijkverpleegkundige en in de tweede lijn zijn dat de zaalarts en verpleegkundige van de afdeling. Voor advies en consultatie kan men terecht bij het transmuraal palliatief team (TPT).

Uitgangspunten

Het transmuraal palliatief team (TPT) werkt zowel in de eerste- als tweede lijn en maakt gebruik van een vernieuwende werkwijze waarbij de complexe palliatieve zorgbehoefte van patiënten systematisch gemonitord wordt door middel van een risico-selectie, holistisch palliatief assessment en follow-up consultatie. De interventie wordt uitgevoerd in een multidisciplinaire setting waarbij een scala aan zorgverleners en zorgorganisaties betrokken zijn: ziekenhuizen, huisartspraktijken, verpleeghuizen, hospices, thuiszorg- en vrijwilligersorganisatie. Structurele samenwerking met deze organisaties wordt ingebed door middel van samenwerkingsafspraken, protocollen, verbeterde overdrachtsprocedures, nascholing/ training en netwerkbijeenkomsten.

Holistische benadering met aandacht voor de patiënt in zijn geheel: fysiek, psychisch, sociaal- en spiritueel domein.

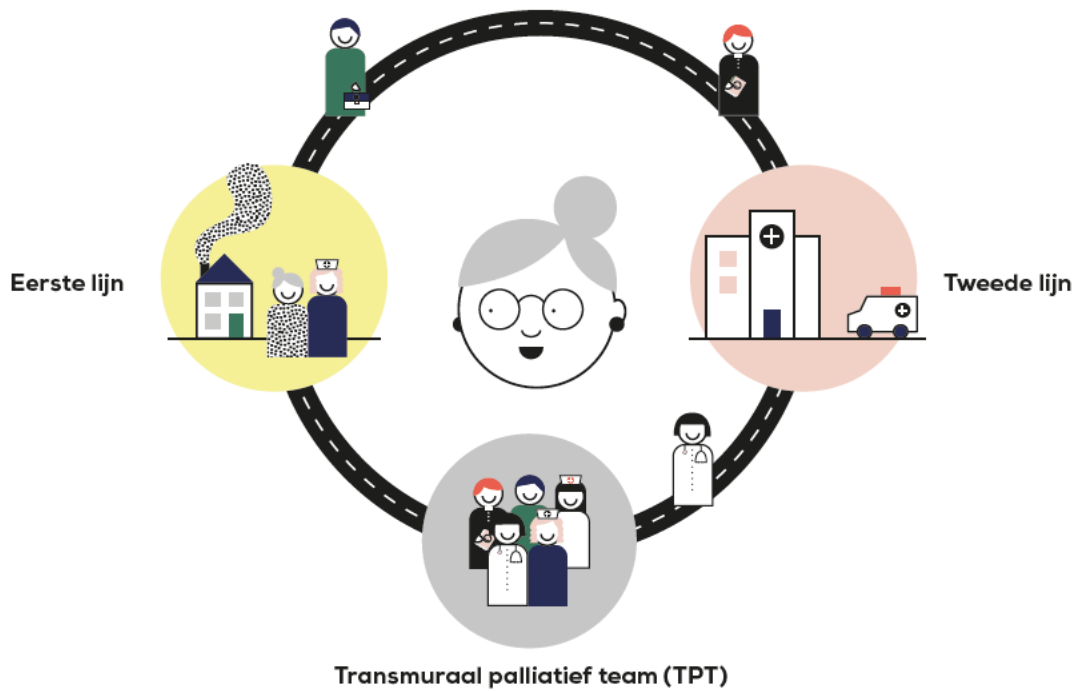
Verbindende brug tussen ziekenhuis, huisarts, thuiszorg en andere zorgorganisaties.

Continuïteit van zorg voor de patiënt en mantelzorgers.

Organisatie

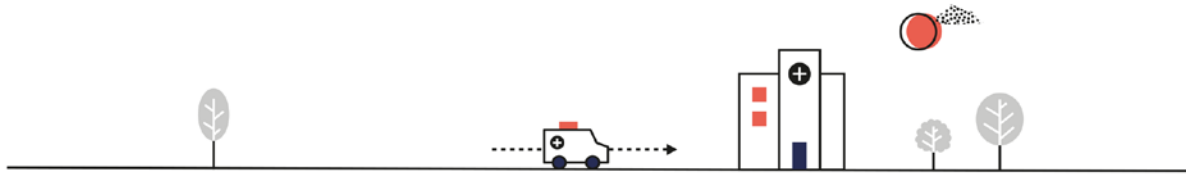
Het transmuraal palliatief team (TPT) bestaat uit gespecialiseerde zorgverleners uit de eerste en tweede lijn. Dit team biedt de zorg daar waar dit gewenst is. Door de transmurale samenstelling van het team en zorg te bieden op plek waar de patiënt verblijft, verbinden we de infrastructuur voor de palliatieve zorg in de eerste en tweede lijn. We sluiten aan bij de bestaande lokale structuren voor de palliatieve zorg en volgen de patiënt.

3.2. Proces

Opname

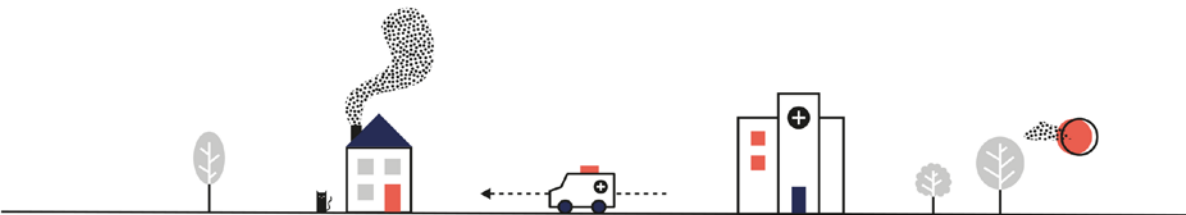
Ziekenhuis afdeling

- De patiënt met een palliatieve zorgbehoefte wordt gemarkeerd.
- De afdeling heeft telefonisch overleg met huisarts en doet navraag naar advance care planning (ACP) gesprekken.
- Indien er geen ACP gesprekken hebben plaatsgevonden worden deze in gang gezet door de afdeling. Aan de hand hiervan wordt er een zorgplan opgesteld waarin de palliatieve zorgbehoeftes en wensen zijn opgenomen.
- Het transmuraal palliatief team (TPT) wordt ingeschakeld.

Transmuraal palliatief team (TPT)

- TPT ondersteunt de afdeling d.m.v. advies en consultatie. Bijvoorbeeld bij het markeren van de patiënt, advance care planning (ACP) en het opstellen van een zorgplan.
- TPT bespreekt de patiënt op het transmuraal MDO en stelt de zorgbehoefte vast.

Ontslag

Ziekenhuis afdeling

- De afdeling verstuurt het zorgplan naar de huisarts en de huisartsenpost.
- Het zorgplan wordt meegegeven aan de patiënt.

Transmuraal palliatief team (TPT)

- TPT nodigt de huisarts en wijkverpleegkundige uit voor het transmuraal MDO als zijn patiënt wordt besproken.
- TPT bespreekt de patiënt op het transmuraal MDO en stelt de zorgbehoefte bij ontslag vast.

Opvolging thuis

Ziekenhuis afdeling

- De huisarts geeft opvolging aan ACP gesprek.
- Afhankelijk van de zorgbehoefte bezoekt de huisarts of de verpleegkundige de patiënt thuis.
- De huisarts stelt het zorgplan bij richting overlijden.

Transmuraal palliatief team (TPT)

- TPT ondersteunt de huisarts en de wijkverpleegkundige d.m.v. advies en consultatie. Bijvoorbeeld bij complexe symptomen, overbelasting mantelzorgers en bijstellen van het zorgplan.
- De patiënt wordt, indien nodig, besproken op het transmuraal MDO.

Zorgbehoefte patiënt

De kleurcodering geeft de intensiteit van de zorgbehoefte weer. Deze kleurcodering wordt per patiënt tijdens het transmuraal MDO toegekend op basis van complexiteit, symptomen, sociale situatie en betrokkenheid huisarts.

Rood > Hoge intensiteit

Oranje > Medium Intensiteit

Groen > Geen opvolging

PalliSupport is een samenwerkingsverband van organisaties in Noord-Holland en Flevoland:

- Academisch Medisch Centrum (AMC)
- BovenIJ Ziekenhuis
- Cordaan
- Hogeschool van Amsterdam
- Integraal Kankercentrum Nederland
- MC Slotervaart
- Netwerk palliatieve zorg Amsterdam / Diemen
- Netwerk palliatieve zorg Kop van Noord-Holland
- Netwerk palliatieve zorg Gooi en Vechtstreek
- Netwerk palliatieve zorg Midden- en Zuid Kennemerland
- Netwerk palliatieve zorg Noord-Kennemerland
- Netwerk palliatieve zorg West-Friesland
- OLVG
- Rode Kruis Ziekenhuis
- Soaarne Gasthuis
- Stichting Stem
- Tergooi Ziekenhuizen
- Unie KBO
- VU MC
- Westfriesgasthuis
- Zorg Optimalisatie Noord-Holland